

Дія принципу конфіденційності не обмежена в часі. Конфіденційність певної інформації, що охороняється правилами цієї статті, може бути скасована тільки особою, зацікавленою в її дотриманні (або спадкоємцями такої фізичної особи чи заступниками юридичної особи), в письмовій або іншій зафіксованій формі.

Адвокат (адвокатське об'єднання) зобов'язаний забезпечити розуміння і дотримання принципу конфіденційності його помічниками та членами технічного персоналу; забезпечити такі умови зберігання документів, переданих йому клієнтом, адвокатських дос'є та інших матеріалів, що знаходяться в його розпорядженні і містять конфіденційну інформацію, котрі розумно виключають доступ до них сторонніх осіб.

Компетентність та добросовісність. Зважаючи на суспільну значущість і складність професійних обов'язків адвоката, від нього вимагається високий рівень професійної підготовки, фундаментальне знання чинного законодавства, практики його застосування, опанування тактики, методів і прийомів адвокатської діяльності, ораторського мистецтва.

Адвокат зобов'язаний надавати правову допомогу клієнтам компетентно і добросовісно, що передбачає знання відповідних норм права, наявність необхідного досвіду їх застосування, доскональність в урахуванні всіх обставин, що стосуються доручення клієнта і можливих правових наслідків його виконання, ретельну підготовку до належного виконання доручення.

Обмежене рекламування діяльності адвокатів. Адвокат, який практикує індивідуально, і адвокатське об'єднання мають право рекламувати свою професійну діяльність з дотриманням чинного законодавства і Правил адвокатської етики.

Рекламування допускається у формі вміщення об'яв, інформаційних повідомлень та інших рекламних матеріалів у періодичних виданнях, довідниках, інформаційних бюлетенях, інших друкованих виданнях, а також трансляції рекламних матеріалів по радіо і телебаченню.

Всі ці принципи професійної адвокатської етики є путівником адвоката в обранні належних варіантів професійної поведінки.

Вироблення адвокатурою і дотримання адвокатами принципів адвокатської етики - необхідна передумова повноцінного функціонування адвокатури, виконання нею її важливої соціальної ролі в демократичному суспільстві.

Захарук Д.В.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМАТИКА ЗДІЙСНЕННЯ ПРИНЦИПУ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ У АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із визначальних та найважливіших принципів адвокатської діяльності є принцип конфіденційності, що зазначено у ч.1 ст.4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Зазначений принцип є основою довірливих відносин між клієнтом та адвокатом, без яких неможливе належне здійснення адвокатської діяльності. Також важливість цього принципу полягає в тому, що клієнт таким чином може не боятись надати всю інформацію адвокату про ті чи інші обставини, без чого неможливо надати професійну допомогу.

Однак цей принцип не можливий для реалізації без принципу верховенства права. Всім відомо, що там, де є принцип верховенства права, там ніхто не може порушити бажання людини зберегти інформацію, яку вона бажає зберегти в таємниці, особливо якщо це передбачено та гарантовано законодавством. Так, згідно із ч.1 ст.10 Правил адвокатської етики збереження конфіденційності будь-якої інформації, яка визначена як предмет адвокатської таємниці Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» чи тої інформації, яка охороняється Законом України «Про захист персональних даних» є правом адвоката у відносинах з будь-якими суб'єктами права та його обов'язком стосовно клієнта чи осіб, яких ця інформація стосується.

Визначення адвокатської таємниці дає ст.22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Тож, адвокатська таємниця – це будь-яка інформація, яка стала відома адвокату, його помічнику, стажисту чи технічному персоналу про клієнта, питання з якими клієнт звертався до адвоката чи організаційних форм адвокатської діяльності, адвокатського

самоврядування, цінні документи і відомості, отримані під час проведення адвокатської діяльності. Розголошення такої інформації є забороненим за будь-яких обставин, включаючи незаконні способи слідства, суду дізнатись цю інформацію.

Однак є група дослідників, яка вважає, що за деяких умов адвокат може розголосити конфіденційну інформацію задля уникнення і запобігання злочину або ж адвокат може припуститись помилки у виконанні доручення і таким чином правові наслідки можуть бути фатальними для клієнта, що довірив цю інформацію адвокату. Це можна обґрунтувати ч.1 ст.25 Закону України «Про захист персональних даних» - обмеження доступу до персональних даних може бути скасованим наскільки це необхідно у демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, економічного добробуту або захисту прав і свобод суб'єктів персональних даних чи інших осіб. Беручи це до уваги, зауважимо, що тут має місце і принцип уникнення конфлікту інтересів, адже в такому випадку у адвоката виникає суперечність між особистими поглядами, переконаннями та професійними правами й обов'язками. Дивним і незрозумілим є факт про те, що при розголошенні адвокатської таємниці адвокат несе найменшу відповідальність – дисциплінарну (згідно із п.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність») і не вважається суб'єктом злочину. КК України взагалі не передбачає відповідальність адвоката за порушення принципу конфіденційності адвокатської діяльності та розголошення адвокатської таємниці.

Крім зазначених проблем існує ще безліч подібних, зокрема, незаконне прослуховування телефонних розмов адвоката з клієнтом. Зазвичай конфіденційності розмов надають не таке важливе значення, як збереженню цінних документів. З приводу конфіденційності спілкування між адвокатом та клієнтом нам варто запозичити правило з французької практики (із Регламенту Паризької колегії адвокатів), яке зазначає, що можливості місця розмов адвоката та клієнта повинно бути обмеженими лише офісом адвоката, а якщо це інше місце, то там повинні бути створені умови, які б виключали будь-які можливості доступу, прослуховування, відстеження та інших фактів, що могли б вплинути на незалежність та конфіденційність розмови.

З огляду на все це не варто забувати, що ще однією умовою дії принципу конфіденційності будь-якої інформації є її необмеженість в часі, про що говорить п.2 ст.10 Правил адвокатської етики. Це означає, що адвокат не має права розголошувати, сприяти поширенню конфіденційної інформації не лише під час виконання доручення, здійснення адвокатської діяльності щодо певного клієнта, якого ця інформація стосується, а й опісля цього.

З огляду на це адвокат не має права розголошувати та використовувати дані адвокатської таємниці задля оптимального вирішення іншої справи, доручення якої він отримав від іншого клієнта. Він може розголосити конфіденційну інформацію лише після письмової згоди клієнта, якого ця інформація стосується, з передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підстав. Клієнт може написати заяву на згоду використання та розголошення інформації, яка становить предмет адвокатської таємниці, лише за умови, що це не зашкодить його репутації, авторитету та не призведе до будь-яких негативних правових наслідків.

Відповідно до п.6 ст.10 Правил адвокатської етики адвокат повинен забезпечити такі умови зберігання документів, переданих йому клієнтом, адвокатських дос'є та інших матеріалів, що знаходяться в його розпорядженні і містять конфіденційну інформацію, котрі розумно виключають доступ до них сторонніх осіб. В додаток до цього адвокат повинен пояснити та забезпечити здійснення принципу конфіденційності своїм помічникам, стажистам та персоналу технічного обслуговування, що є менш важливим.

Отже, питання принципу конфіденційності є на разі дуже важливим для здійснення адвокатської діяльності належним чином, а ще важливішим є визначення шляхів вирішення проблем та перешкод, які виникають під час здійснення чи нездійснення взагалі зазначеного принципу.